

MAGYAR HELSINKI BIZOTTSÁG

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 36-38. I/12.

1242 Budapest, Pf 317.

Tel/fax: + 36 1 321 4323, 321 4141, 321 4327

helsinki@helsinki.hu

www.helsinki.hu

Dr. Bene László r. altábornagy
Országos rendőr-főkapitány részére

Budapesti Rendőr-főkapitányság útján
1139 Budapest,
Teve u. 4-6.

TISZTELT ORSZÁGOS FŐKAPITÁNY ÚR!

Alulírott **dr. Kádár András Kristóf** (lakcím:) a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) 93. § (1) bekezdése alapján, az ott meghatározott törvényes határidőn belül

panaszt

terjeszték elő a velem szemben 2007. január 26-án, 12.55-kor, a Budapest V. kerület Kossuth téren foganatosított rendőri intézkedés, illetve az annak alapjául szolgáló 111-325/2006 ált. számú BRFK intézkedés (illetve ennek – ismeretlen számon iktatott, 2006. november 22-i keltezésű – meghosszabbítása) ellen.

I. Tényállás

2007. január 26-án 12 óra 50-kor kollégámmal, dr. Tóth Balázssal (idézési cím:) megkíséreltünk áthaladni a Kossuth tér fenti számú létesítménybiztosítási intézkedéssel lezárt részén. Ezt oly módon tettük, hogy a 2-es villamos sín párja mentén felállított kordonhoz léptünk és a Rákóczi szoborhoz közel posztoló két rendőrrel közöltük, szeretnénk áthaladni a területen (a rendőrök mellett egy „rendőrtisztai főiskola” feliratú egyenruhát viselő fiatalember is állt). Amikor kérdésekre azt válaszoltuk, hogy nem az Országházba igyekszünk, egyszerűen csak szeretnénk átvágni a tér lezárt részén, közölték, hogy erre nincs lehetőség, a Kossuth tér távolabbi végébe a kordon mentén haladva, vagy a Duna part felől lehet eljutni. Ezt követően a terület lezárásának oka felől érdeklődtünk, mire az egyikük láthatóan ingerültté vált és tegező formát használva felszólított: „menjél tovább”.

Miután a lezárás okáról többszöri kérésünk ellenére nem kaptunk felvilágosítást, tájékoztattuk a rendőröket, hogy a Magyar Helsinki Bizottság munkatársai vagyunk, és szeretnénk, ha megmondanák, miért nem haladhatunk át a tér lezárt részén. Ekkor azt a választ kaptuk, hogy a kérdéses részt művelési területté nyilvánították, és ezért nem lehet oda belépni. A választ tudomásul vettük, és mivel a rendőrök egyenruhájukon sem névtáblát, sem azonosító számot nem viseltek, annak érdekében, hogy panaszunkat tényszerűen alátámaszthassuk, megkérdeztük a nevüket. Ők közölték velünk, hogy a nevüket nem mondják meg. Ekkor az azonosító számuk felől érdeklődtünk, ám a választ erre a kérdésre is megtagadták.

Amikor arra hivatkoztunk, hogy ezt az információt kötelesek lennének megadni, azt a választ kaptuk, hogy ez nincs így, mivel nem intézkedtek velünk szemben. Arra a felvetésre, hogy a belépésünk engedélyezésének megtagadása (azaz a belépés megakadályozása) intézkedésnek minősül, azt felelték, hogy csak az lenne intézkedés, ha elkérték volna a személyi igazolványunkat és velünk szemben valamilyen módon felléptek volna. Mivel esetünkben csak felvilágosítás adására és útbaigazításra került sor, ezért sem a nevüket, sem az azonosító számukat nem kötelesek közölni

MAGYAR HELSINKI BIZOTTSÁG

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 36-38. I/12.

1242 Budapest, Pf 317.

Tel/fax: + 36 1 321 4323, 321 4141, 321 4327

helsinki@helsinki.hu

www.helsinki.hu

velünk. A további vitát értelmetlennek tartva, a Szabadság tér irányába távoztunk. A beszélgetésnek – hallótávolságon kívül – tanúja volt további két kollégám, dr. M. Zs. (idézési cím:) és dr. Gy. G. (idézési cím:) is.

II. A panasz tárgyává tett jogsértések

A két eljáró rendőr 2007. január 26-án velem szemben az Rtv. V. fejezetében szabályozott személy- és létesítményvédelmi intézkedést foganatosított, hiszen megakadályozta, hogy a lezárt területre belépjek. Ugyanakkor intézkedésük – lényegét tekintve – a budapesti rendőr-főkapitány fent hivatkozott intézkedésének gyakorlati konkretizálását jelentette, ezért panaszom elsődlegesen nem az általuk kifejtett magatartás ellen, hanem az annak alapjául fekvő főkapitányi intézkedés ellen irányul, amely az alábbiak szerint jogellenes.

1. Az Rtv. 46. §-ának indokolatlan alkalmazása

Az Rtv. 46. §-a értelmében a Rendőrség, illetve a rendőr a védett személy valamint a védett középületek és az abban tartózkodók biztonsága érdekében – az úgynevezett személy- és létesítménybiztosítási intézkedés keretében – területet lezárhat, és megakadályozhatja, hogy oda bárki belépjen vagy onnan távozzék, illetőleg az ott tartózkodókat távozásra kötelezheti.

Annak megítélésekor, hogy a személy- és létesítménybiztosítási intézkedés indokolt és ennél fogva jogszerű-e, azt kell vizsgálni, hogy a védett személy és létesítmény biztonsága valóban megköveteli-e a terület lezárását és az oda való belépés megakadályozását, azaz állítható-e, hogy a terület lezárása és a belépés megakadályozása nélkül az adott személy és/vagy létesítmény biztonsága megfelelően nem szavatolható.

A 111-325/2006 ált. számú BRFK intézkedés 2006. november 22-én kelt meghosszabbításának vonatkozásában ez a feltétel nem áll fent. A kifogásolt főkapitányi intézkedés az eredetileg egy hónapra (november 24-ig) elrendelt intézkedés meghosszabbításának okaként a 2006. október 23-i eseményekre, a 2006 novemberének elején bejelentett étláncra, valamint az Aulich utcában minden nap megtartott demonstrációkra hivatkozik a másként ki nem küszöbölhető biztonsági kockázat alapjaként.

Ezek az indokok nem helytállóak. A 2006. október 23-i események óta eltelt három hónapban számos kormányellenes tüntetésre került sor a város különböző pontjain (legutóbb Gyurcsány Ferenc miniszterelnök és Hiller István oktatási és kulturális miniszter háza, illetve lakása előtt). Ezek közül egy sem torkollott erőszakos megmozdulásokba, ideértve a határozat által hivatkozott Aulich utcai tüntetéseket is, amelyek ráadásul jelenleg már nem is folynak napi rendszerességgel. A tervezett étlánc megtiltását a szervezők tudomásul vették, nem tettek kísérletet az étlánc jogellenes és erőszakos megvalósítására.

Ezen túlmenően a szeptemberi események bizonyították, hogy az Országházat körülvevő (évek óta meglévő) szűkebb kordon és a kellő rendőri jelenlét is elégséges a Parlament védelmére, hiszen annak épületét a zavargások idején nem érte támadás.

Fentiek szerint a Budapest rendőr-főkapitánya által felhozott érvek nem támasztják alá, hogy a Kossuth tér jelenleg lezárt részének ismételt megnyitása veszélyeztetné a védeni kívánt személyek és létesítmények biztonságát, ezért az Rtv. 46. §-ának alkalmazása nem indokolt, s mint ilyen, jogsértő.

MAGYAR HELSINKI BIZOTTSÁG

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 36-38. I/12.

1242 Budapest, Pf 317.

Tel/fax: + 36 1 321 4323, 321 4141, 321 4327

helsinki@helsinki.hu

www.helsinki.hu

Míndez nem jelenti azt, hogy bármikor és bármilyen körülmények között az lenne (mint ahogy 2006. október 23-án megítélésem szerint szükséges és jogszerű volt), de a jelenlegi helyzetben (amikor a főkapitány elégtelen indokok alapján és mindenféle időbeli korlát nélkül rendeli el a terület lezárását) egyértelműen az.

Ez kitűnik a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 3/1995. (III. 1.) BM rendelet (Szolgálati Szabályzat) 20. §-ából is, amelynek értelmében védett személy utazásának, rendezvények biztosítása során, illetve védett létesítmények és épületek környezetében a területet **ideiglenesen** le lehet zárni. A terület lezárását az elrendelés indokának megszűnésekor azonban fel kell oldani. A Kossuth tér lezárása időkorlát nélkül történt és már három hónapja tart, ezért ideiglenesnek semmiképpen sem mondható, mivel pedig az indokok a fentieknek megfelelően már megszűntek, a lezárás feloldásának meg kellett volna történnie.

Különös jelentőséggel bír ez a kérdés, mivel a panasszal támadott intézkedés egyúttal a gyülekezés alkotmányos jogát is korlátozza, amint azt annak a kísérletnek a kudarca is jelzi, amelyet Gulyás Gergely Győző és Magyar Péter tett annak érdekében, hogy rendezvényt jelentsen be a lezárt Kossuth térre.

2. A vonatkozó hatásköri szabályok megsértése

A támadott intézkedés indokolása szerint a „biztonsági műveleti terület” kialakítására „a védett személyek és kiemelt létesítmények védelméről szóló 160/1996 (XI. 5.) Korm. rendelet I. számú mellékletében megnevezett állandó személyi védelemben részesülő állami vezetők biztonsága érdekében” került sor a fent már elemzett adatok alapján. Az intézkedés indokolása utal ezen túlmenően „az Országház mint az állam működése szempontjából kiemelten fontos létesítmény biztonságának megőrzésére” is.

A Köztársasági Őrezred feladatáról, hatásköréről és illetékességéről szóló 69/1997. (XII. 29.) BM rendelet 1. §-a azonban úgy rendelkezik, hogy „a védett személyek és a kijelölt létesítmények védelméről szóló 160/1996. (XI. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-a (1) bekezdésének a)-b) pontjában meghatározott személyek védelmére (a továbbiakban: védett személyek), valamint az R. 11-12. §-ában meghatározott létesítmények őrzésére, továbbá az e körben felmerülő tűzszerészeti feladatok ellátására a Rendőrség szervezetén belül a Köztársasági Őrezredet (a továbbiakban: Őrezred) jelölöm ki.”

A Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének a) pontja utal a rendelet ama mellékletére, amelyre a BRFK intézkedés is hivatkozik, a rendelet 11. §-ában található felsorolás pedig az Országházat is magában foglalja. Ebből az következik, hogy a BRFK intézkedésben védendőként megjelölt személyek és létesítmény vonatkozásában a Köztársasági Őrezred és nem a budapesti rendőr-főkapitány rendelkezik hatáskörrel a védelemhez szükséges intézkedések meghatározásában, a kifogásolt intézkedés tehát a hatásköri szabályokat lefektető BM rendelet megsértésével született.

MAGYAR HELSINKI BIZOTTSÁG

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 36-38. I/12.

1242 Budapest, Pf 317.

Tel/fax: + 36 1 321 4323, 321 4141, 321 4327

helsinki@helsinki.hu

www.helsinki.hu

3. Az azonosítás megtagadása az eljáró rendőrök részéről

Az Rtv. 20. §-a értelmében a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és az azonosító jelvénye vagy a szolgálati igazolványa igazolja. A rendőr az intézkedés befejezése után az intézkedés alá vont személy kérésére köteles az azonosító jelvényének számát közölni vagy szolgálati igazolványát felmutatni, a nevét és a szolgálati helyét megjelölni.

Nem helytálló az eljáró rendőröknek az az érvelése, hogy nem intézkedtek velünk szemben, csupán útbaigazítottak minket. Az Rtv. 46. §-a értelmében intézkedésnek minősül, ha a rendőr egy területet lezár és/vagy megakadályozza, hogy valamely lezárt területre egy adott személy belépjen. Esetünkben ez történt. Az Rtv. nem írja elő, hogy a belépés megakadályozásának testi kényszerrel vagy más kényszerítő eszközzel kell történnie, ezért az a pusztán tény, hogy a téren szolgálatot teljesítő rendőrök velünk közölték, hogy nem léphetünk be az elkerített részre, a belépés megakadályozásának, s mint ilyen, intézkedésnek minősül. Az, hogy az Rtv. 19. §-ának megfelelően a rendőri intézkedésnek magunkat alávetettük, és nem léptünk be a területre, nem jelenti azt, hogy nem történt velünk szemben intézkedés.

Egy ilyen értelmezés oda vezetne, hogy a személy- és létesítménybiztosítási intézkedés során a belépésben megakadályozott és az utasításnak engedelmeskedő, de azt egyébként jogszerűtlennek tartó személy meg lenne fosztva attól a lehetőségtől, hogy az intézkedés ellen panasszal éljen, és csak abban az esetben élhetne panaszjogával, ha az intézkedésnek ellenállva „provokálja” ki legalább az igazoltatást.

Mivel tehát a rendőrök velünk szemben intézkedtek, kötelesek lettek volna azonosító jelvényük számát közölni, vagy nevüket és szolgálati helyüket megjelölni.

Általános problémaként értékelem, hogy a téren szolgálatot teljesítő rendőrökön nincs azonosító jelvény és/vagy névtábla. Ez egyértelműen ellentétes az Rtv. fent idézett rendelkezésével, különösen ha a gyakorlat az, hogy a kilétükre vonatkozó információ megadását, illetve szolgálati igazolványuk bemutatását a rendőrök megtagadják.

III. A panasz elbírálására irányadó hatásköri szabályok

Az Rtv. 93. §-a értelmében a panaszt az intézkedést követő 8 napon belül az intézkedést foganatosító rendőri szervnél lehet előterjeszteni, és azt az intézkedést foganatosító rendőri szerv vezetője indokolt határozattal bírálja el.

Az Rtv. nem ad arra nézve útmutatást, hogy amennyiben – mint jelen esetben – a panasz az adott szerv vezetőjének intézkedése ellen irányul, akkor előterjesztésére és elbírálására milyen szabályok vonatkoznak. Kérem ezért, hogy amennyiben a T. Országos Főkapitány Úr úgy ítéli meg, hogy panaszom elsőfokú elbírálására nem rendelkezik hatáskörrel, úgy azt a hatáskörrel rendelkező szervhez áttenni és engem az áttétel tényéről értesíteni szíveskedjék.

MAGYAR HELSINKI BIZOTTSÁG

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 36-38. I/12.
1242 Budapest, Pf 317.
Tel/fax: + 36 1 321 4323, 321 4141, 321 4327
helsinki@helsinki.hu
www.helsinki.hu

TISZTELT ORSZÁGOS FŐKAPITÁNY ÚR!

Fentiek alapján kérem panaszom kivizsgálását és a szükséges intézkedések megtételét.

***

Jelen panasz az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 33. § 29. pontja értelmében illetékmentes.

Budapest, 2007. január 29.

Tisztelettel:

dr. Kádár András Kristóf
a Magyar Helsinki Bizottság
társelnöke